

SVENSKT NÄRINGS LIV

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning,
Enheten för offentlig upphandling
Mikael Pauli

103 33 Stockholm

Vår referens/dnr:

2022-48

Er referens/dnr:

Fi2022/00967

2022-06-03

Remissvar

Ds 2022:05 - En effektivare upphandlingstillsyn

Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att yttra sig över Ds:en – En effektivare upphandlingstillsyn.

Svenskt Näringsliv tillstyrker samtliga föreslagna lagändringar med en reservation. Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget att tillsynsmyndigheten ska få möjlighet att förelägga en leverantör att lämna uppgifter. "En leverantör" är potentiellt sett alla leverantörer i hela världen. Av Ds:en framgår inte hur tillsynsmyndigheten ska agera mot företag som finns utanför Sveriges gränser, inom EU eller tredje land. (Inom skatteområdet finns tex. handläggningsdirektivet). Om regeringen avser att gå vidare med förslaget måste denna fråga analyseras djupare.

Upphandlingslagstiftningen syftar till att främja konkurrens och motverka korruption, jäv och andra oegentligheter. Rätt hanterat kan också upphandling leda till högre grad av effektivitet. Det är viktigt att tillse att Sveriges upphandlande myndigheter/enheter inte bryter mot upphandlingslagarna - inte minst för att värna om leverantörers och medborgares intressen av sunda inköpsförfaranden och god hantering av skattemedel.

Att det hos samtliga aktörer finns en respekt för upphandlingssystemet är av största vikt. Det är därför en högst oroväckande upphandlande myndigheter tecknar försäkringar som skyddar dem mot sanktionsavgifter om de bryter mot upphandlingsreglerna.

De bakomliggande EU-direktiven anger att otillåtna direktupphandlingar är särskilt förkastliga och därför ska träffas av särskilt kännbara sanktioner. Av EU:s rättsmedelsdirektiv avseende offentlig upphandling framgår att sanktioner mot otillåtna direktupphandlingar ska vara *effektiva, proportionella och avskräckande*. Tillhandahållande av försäkringar som skyddar mot upphandlingsskadeavgift urholkar därmed möjligheterna för Sverige att uppfylla de åtaganden vi har enligt EU:s rättsmedelsdirektiv. Dessa försäkringar gör också att föreslagna lagändringar i denna Ds blir verkningslösa.

Att erbjuda en försäkring som täcker en sådan sanktionsavgift ter sig också tveksamt i ljuset av 6 kap. 1 § försäkringsavtalslagen, där det framgår att ersättning får lämnas såvitt avser lagliga intressen. Det kan vidare ifrågasättas om tillhandahållande av en sådan försäkring mot risker för upphandlingsskadeavgift är förenligt med "god försäkringssed" då det minskar upphandlande myndigheters och enheters respekt för efterlevnad av upphandlingsregelverket. Svenskt Näringsliv uppmanar därför regeringen att vidta åtgärder som förhindrar företeelsen.

Slutligen vill Svenskt Näringsliv återigen lyfta frågan om implementeringen av ogiltighet. Nuvarande implementering, ex tunc, fungerar dåligt. Effekten av en ogiltighetstalan blir ofta obefintlig. Svenskt Näringsliv vill därför att regeringen ser över implementeringen och istället inför ex nunc i kombination med en upphandlingsskadeavgift, så som övervägande majoriteten av medlemsstater inom EU gjort. Allt för att upphandlingsregelverket ska bli så effektivt som möjligt.

Karin Johansson

Vice VD

Ellen Hausel Heldahl